

Pårørende som omsorgspersoner for hjemmeboende med demens

De fleste eldre med demens bor i dag hjemme, og mange får betydelig hjelp fra pårørende.

Jill-Marit Moholt

Intensivsykepleier og stipendiat

Senter for omsorgsforskning, nord, Institutt for helse og omsorgsfag, UiT Norges arktiske universitet

Demens

hjemmeboende

Pårørende

« Utilization of community healthcare services and family caregivers' needs for support. A survey of family caregivers for older, home-dwelling persons with dementia in Northern Norway »

Jill-Marit Moholt har i sin doktorgradsavhandling sett på pårørendes innsats og betydningen den har for utnyttelsen av kommunale tjenester innen pleie og omsorg for hjemmeboende eldre med demens.

- Doktorand: Jill-Marit Moholt
- Disputas: 21. november 2019
- Utgått fra: UIT

3 svar fra Moholt

1. **Hva tilfører denne forskningen av ny innsikt?** Studien gir innsikt i bruk og ikke-bruk av kommunale helse- og omsorgstjenester blant eldre hjemmeboende personer med demenssykdom og deres pårørende. I studien ser vi tendenser til uønskede variasjoner i tjenestebruk, for eksempel at pårørende med høyere utdanning rapporterte bruk av flere tjenester enn pårørende med lavere utdanning, og at personer med demenssykdom som bodde i rurale områder, brukte færre tjenester enn dem som bodde i urbane områder. Pårørendes kjennskap til ubrukte tjenester var assosiert med faktorer som utdanningsnivå, informasjonsnivå og omsorgsbelastning. Resultatene indikerer også at pårørendes behov for hjelp og støtte kunne være betydelig, selv om tjenester ikke ble brukt.

2. **Hvilke metoder har du brukt og hvorfor?** Jeg har i hovedsak bruk kvantitativ metode. Studien ble designet som en tverrsnittsundersøkelse, og data ble innhentet med et spørreskjema som ble besvart av 430 pårørende. Resultatene er basert på statistiske analyser samt tematisk tekstanalyse av et åpent spørsmål i spørreskjemaet. Tverrsnittstudier er egnet for kartlegging og for å studere sammenhenger mellom variabler på ett gitt tidspunkt, for eksempel sammenhengen mellom tjenestebruk og individuelle faktorer som kan påvirke bruken av tjenester.

3. **Hvem vil kunne dra nytte av forskningen i klinisk praksis?** Jeg tror at alle som jobber med eldre, hjemmeboende personer med demenssykdom og deres pårørende, kan ha nytte av forskningen. For eksempel bør helsepersonell og ledere være beviste på at det eksisterer uønskede variasjoner i tjenestebruk. De bør reflektere over om det er tjenestemottakere og pårørende som bruker færre tjenester enn andre, og hvorfor det eventuelt er slik. Helsepersonell som møter tjenestemottakere og pårørende i klinisk praksis, for eksempel ansatte i de hjemmebaserte tjenestene, bør gi informasjon om tjenester og fremme fordeler med å bruke tjenester der de ser at det er behov for mer hjelp, støtte og avlastning.